

Datum

2023-11-16

Vår referens

Camilla Bengtsson

Planeringssekreterare

camilla.bengtsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss Uppdrag budget 2023 - Definiera och starta ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmös socioekonomiskt svaga delar med särskilt fokus på barn och ungas uppväxt KN-2023-4932

Sammanfattning

Ett förslag till samordning och organisering i staden för att bedriva arbetet kring hållbar lokal utveckling samt kraftsamlande insatser har tagits fram av stadskontoret. Förslaget har skickats på remiss till kulturnämnden.

I förslaget presenteras övergripande hur Malmö stads organisering, interna arbetsformer, samordning samt den geografiska uppdelningen skulle kunna se ut i det fortsatta arbetet.

Arbetet med hållbar lokal utveckling, som utgår från nämndernas och bolagens grunduppdrag, föreslås ha ett relationsbyggande och demokratistärkande fokus med hela staden som utgångspunkt. Ett områdeslyft föreslås hantera mer komplexa sociala insatser i avgränsade geografiska områden eller inom viss tematik.

Kulturnämnden välkomnar ambitionen att stärka delaktigheten, öka tryggheten och främja den lokala utvecklingen i hela Malmö. Dock ser nämnden att flera delar behöver förtydligas i förslaget på hur Malmö stad kan bedriva arbetet kring såväl hållbar lokal utveckling som insatser i form av ett områdeslyft.

- Det stadsövergripande index som föreslås ligga till grund för kraftsamlande insatser, kan med fördel kompletteras med sociala indikatorer som bättre beskriver barns och ungas villkor utifrån delaktighet, trygghet och lokal utveckling.
- Kulturnämnden föreslår att ta vara på de erfarenheter som idag finns i arbetet med CTC och invänta den rapport med genomlysning av CTC som genomförs under hösten 2023 som ett viktigt underlag för beslut om framtida samordningsstruktur.
- I föreslagen modell saknar kulturnämnden beskrivning av hur uppföljning och kommunikation ska förtydligas. Kulturnämnden menar att det kraftfulla arbete som redan idag sker på lokal nivå i stadens geografiska områden bättre kan lyftas och synliggöras genom befintlig modell för mål- och styrning.

- Kulturnämnden menar att föreslagen samverkansmodell bättre behöver förankras med civilsamhälle och näringsliv för en positiv och samstämmig implementering.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. Kulturnämnden godkänner kulturförvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Yttrande - Remissvar - Definiera och starta ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmös socioekonomiskt svaga delar med särskilt fokus på barn och ungas uppväxt
- G-Tjänsteskrivelse - Definiera och starta ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmös socioekonomiskt svaga delar med särskilt fokus på barn och ungas uppväxt

Beslutsplanering

Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2023-11-13

Kulturnämndens Ordförandeberedning 2023-11-21

Kulturnämndens arbetsutskott 2023-12-07

Kulturnämnden 2023-12-20

Beslutet skickas till

Stadskontoret

Ärendet

Bakgrund

Uppdraget om att starta ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i staden grundar sig bland annat i Malmökommissionens slutsats 2013 att Malmöbornas levnads- och uppväxtvillkor skiljer sig åt, inte minst utifrån var i staden de bor. Även om utvecklingen på flera områden gått framåt sedan Malmökommissionens slutrapport så kvarstår trenden att det spelar roll för din hälsa var du lever och bor i Malmö.

Efter organisationsförändringarna 2013 och 2017, när staden gick från lokala nämnder med ansvar för geografiska områden till renodlade centrala facknämnder, har frågan åter aktualiserats om hur hållbar lokal utveckling bäst kan ske.

Förslag på organisering för hållbar lokal utveckling och kraftsamlande satsningar

Stadskontorets förslag utgår ifrån att samordna, rikta och förstärka grunduppdraget kopplat till stadens 14 geografiska statistikområden, som är baserad på CTC-indelningen (Communities That Care) där det ska finnas exempelvis skola, arbete och fritidsaktiviteter i respektive område.

Kraftsamlande insatser i vissa geografiska områden eller inom viss tematik är tänkt att förstärka arbetet med hållbar lokal utveckling. Ett stadsövergripande index för områden med socioekonomiska utmaningar kommer att vara en del av analysen kring var de kraftsamlande satsningarna bäst behövs i staden.

En aktör föreslås få samordningsansvar för det lokala utvecklingsarbetet och en strategisk

samverkansplattform med representation från ett antal förvaltningar och kommunala bolag, näringsliv och civilsamhälle kan fungera som en samordnande gemensam yta för nyckelaktörer i arbetet. Plattformen ska stödja utvecklingen i det lokala arbetet och föreslå prioriteringar av resurser.

Stadens befintliga resurser ska användas i arbetet som ska utgå från respektive nämnds grunduppdrag. Stadskontoret påpekar att det de senaste åren har tillförts statliga medel för att stärka arbetet med en hållbar social utveckling i kommunerna. Kommunfullmäktige har också årligen avsatt 15 miljoner kronor för att ”implementera nya arbetssätt för att minska segregationen i staden ur ett långsiktigt perspektiv”. Sammantaget ser stadskontoret detta som en möjlig finansiering av budget för hållbar lokal utveckling och framför allt för de kommande särskilda satsningarna i avgränsade geografiska eller tematiska områden.

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden att lämna följande yttrande:

Kulturnämnden välkomnar ambitionen att stärka delaktigheten, öka tryggheten och främja den lokala utvecklingen i hela Malmö. Dock ser nämnden att flera delar behöver förtydligas i förslaget på hur Malmö stad kan bedriva arbetet kring såväl hållbar lokal utveckling som insatser i form av ett områdeslyft, vilket framgår i svaren på stadskontorets remissfrågor nedan. Se kommentar ovan i sammanfattningen.

Nedan följer kulturnämnden svar på stadskontorets remissfrågor:

1. Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Kulturnämnden är genom sitt grunduppdrag och sina verksamheter en bärande del av stadens förmåga att skapa sammanhållning och för att skapa meningsfulla sammanhang där barn, unga och vuxna, oavsett bakgrund, kan utvecklas och delta i samhället. Detta genom stark lokal förankring och geografisk spridning. Kulturen finns nära Malmöborna och spelar en central roll i den hållbara stadsutvecklingen.

Kulturen bidrar kompensatoriskt för att motverka konsekvenserna av ojämlika uppväxtvillkor och socioekonomiska förutsättningar. Till exempel startas allaktivitetshus och kulturskolans El Sistema-verksamhet där behoven är som störst för att bidra till en mindre segregerad stad. Strategiska utvecklingsplaner finns framtagna för utveckling av nya bibliotek och allaktivitetshus. Tillsammans med fritidsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen arbetar kulturförvaltningen med Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för kulturnämnden och verksamheterna arbetar långsiktigt och strategiskt utifrån barnrätten i samverkan med ett flertal andra nämnder och bolag. Arbetet för likvärdig tillgång till kultur och en jämlik fritid är både brett för alla och kompensatoriskt riktat. I stadens budget för 2024 lyfts den kulturella allemansrätten och jämlik fritid som en av två delar för att nå målområdet *En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga*. Kulturförvaltningens arbete med den kulturella allemansrätten på skoltid och fritid präglas av samverkan med stadens tre skolförvaltningar, fritidsförvaltningen, fastighets- och gatukontoret och funktionsstödsförvaltningen.

Arbete för att stärka delaktighet, öka trygghet och främja den lokala utvecklingen är pågående bland annat inom ramen för CTC, där kulturförvaltningen är en av de fem förvaltningar som varit med från start.

Kulturförvaltningen ingår även i flera av stadens övriga övergripande insatser och samarbeten, tex Örat mot marken och SSPF, framför allt genom allaktivitetshusen och biblioteken som alla har en stark lokal förankring.

2. Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Kulturnämnden avstår ifrån att utse särskilda områden för kraftsamlande insatser och belyser i stället vikten av att analyser används som grund för beslut om vilka geografiska eller tematiska områden som ska vara föremål för kraftsamlande insatser. Utifrån olika behov i stadens olika geografiska områden bör samverkan organiseras på olika sätt med hjälp av respektive nämnds grunduppdrag och specialistkunskaper utifrån områdets specifika behov.

Det stadsövergripande index som föreslås ligga till grund för kraftsamlande insatser, kan med fördel kompletteras med sociala indikatorer som bättre beskriver barns och ungas villkor utifrån delaktighet, trygghet och lokal utveckling. Underlag kring barnfattigdom, hälsa och tillit kan vägas in. Särskilt bör de yngre barnens intressen beaktas, då de ofta inte är med i underlag som används. Inom arbetet med CTC tas relevanta indikatorer idag fram som grund för riktade insatser. Ung Livsstil är ett annat underlag där drygt 6000 barn och unga svarat på frågor om sina livsvillkor och fritidsvanor.

3. Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

Kulturnämnden delar bilden av att fysisk lokal närvaro på plats är nödvändig för att fånga upp behov, skapa förtroende och lyckas med ett proaktivt arbete. Nämnden välkomnar förslaget att utgå från de 14 geografiska statistikområdena och föreslår att ta vara på de erfarenheter som idag finns i arbetet med CTC och invänta den rapport med genomlysning av CTC som genomförs under hösten 2023 som ett viktigt underlag för beslut om framtida samordningsstruktur.

I föreslagna modellen saknar kulturnämnden beskrivning av hur uppföljning och kommunikation ska förtydligas. Kulturnämnden menar att det kraftfulla arbetet som redan idag sker på lokal nivå i stadens geografiska områden bättre kan lyftas och synliggöras genom befintlig modell för mål- och styrning. Genom kommunfullmäktiges mål ska nämnderna arbeta för en mer jämlik stad och för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden. Dessutom pågår ett arbete hos stadskontoret med att utifrån stadens policy för mänskliga rättigheter bättre samordna och följa upp stadens arbete kring Malmöbornas rättigheter. Genom att utgå från ett rättighetsbaserat arbetssätt sker insatser både brett och riktat vilket stärker både lokal utveckling och kraftsamling där det behövs.

Dessutom behöver föreslagna samverkansmodell bättre förankras med civilsamhälle och näringsliv före implementering.

4. Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Kulturnämnden anser sig inte ha befogenheten att utse en annan nämnd eller bolag i en samordnande roll.

Ansvariga

Linda Johansson Avdelningschef

Tarek Borg Kulturdirektör